

Lisa Genova. *Ik mis mezelf* (*Still Alice*). Amsterdam: Rainbow, 2009.

Het was drie dagen voor Kerstmis en Alice zat in de wachtkamer van de afdeling Geheugenstoornissen van het Massachusetts General Hospital te doen alsof ze de Health Magazine las, terwijl ze eigenlijk naar de andere mensen in de wachtkamer keek. (...) Het duurde een eeuwigheid voordat haar naam werd afgeroepen. Dokter Davis had een jong, glad gezicht. Hij droeg een bril met een zwart montuur en een openhangende witte doktersjas. Hij zag eruit alsof hij mager was geweest, maar nu stak zijn buik iets door de open jas, wat Alice deed denken aan Toms opmerkingen over de slechte eetgewoontes van medici. Hij ging achter zijn bureau zitten en bood Alice een stoel aan de andere kant aan.

‘Zo, Alice, vertel maar eens.’

‘Ik vergeet de hele tijd van alles, en het voelt niet normaal. Tijdens colleges en gesprekken kan ik niet op woorden komen, ik moet “college cognitie” op mijn Te Doen-lijstje zetten omdat ik anders vergeet les te geven, ik ben compleet vergeten dat ik naar een congres in Chicago moest en heb mijn vlucht gemist. Ik wist ook op een keer op Harvard Square een paar minuten niet waar

ik was, en ik ben professor aan Harvard; ik kom er elke dag.’

‘Hoe lang is dat al gaande?’

‘Sinds september, misschien al sinds de zomer.’

‘Alice, heb je iemand bij je?’

‘Nee.’

‘Oké, maar in het vervolg moet je een familielid of iemand anders die je regelmatig ziet meebrengen. Je klaagt over geheugenproblemen, dus mogelijk ben jij niet de betrouwbaarste bron om me te vertellen wat er speelt.’

Ze voelde zich kinderlijk beschaamd, en de woorden ‘in het vervolg’ eisten haar aandacht op en drongen zich hinderlijk op de voorgrond, als het druppelen van een kraan.

‘Goed,’ zei ze.

‘Gebruik je medicijnen?’

‘Nee, alleen een multivitaminetablet.’

‘Slaapmiddelen, dieetpillen, drugs?’

‘Nee.’

‘Hoeveel drink je?’

‘Weinig. Een of twee glazen wijn bij het eten.’

‘Ben je veganist.’

‘Nee.’

‘Heb je ooit hoofdletsel gehad?’

‘Nee.’

‘Hoe slaap je?’

‘Prima.’

‘Ben je ooit depressief geweest?’

‘Sinds mijn negentiende niet meer.’

‘Ben je gestrest?’

‘Niet meer dan anders, ik gedijs op stress.’

‘Vertel eens over je ouders. Hoe is het met hun gezondheid?’

‘Mijn moeder en zusje zijn verongelukt toen ik negentien was en mijn vader is vorig jaar overleden aan een leverstilstand.’

‘Hepatitis?’

‘Cirrose. Hij was alcoholist.’

‘Hoe oud was hij?’

‘Eenenzeventig.’

‘Had hij andere gezondheidsproblemen?’

‘Voor zover ik weet niet. Ik had hem de laatste jaren niet vaak meer gezien.’

En als ze hem zag, was hij dronken en sloeg hij wartaal uit.

‘En de rest van de familie?’

Ze vertelde hem het weinige wat ze wist van de medische geschiedenis van de verre verwanten.

‘Goed, ik geef je nu een naam en adres op, en ik wil dat je het herhaalt. Daarna gaan we andere

dingen doen en dan ga ik je vragen de naam en het adres te herhalen. Klaar? Daar gaan we. John Black, West Street 42, Brighton. Wil je het voor me herhalen?’

Ze deed het.

‘Hoe oud ben je?’

‘Vijftig.’

‘Welke datum hebben we vandaag?’

‘22 december 2003.’

‘Wat voor seizoen is het?’

‘Winter.’

‘Waar zijn we nu?’

‘op de zevende verdieping van het MGH.’

‘Kun je een paar straten hier in de buurt opnoemen?’

‘Cambridge Street, Fruit Street, Sorrow Drive.’

‘Goed, hoe laat is het ongeveer?’

‘Laat in de ochtend.’

‘Noem de maanden vanaf december in omgekeerde volgorde.’

Ze deed het.

‘Tel vanaf honderd terug in stappen van zeven.’

Toen ze bij tweeënzeventig was, liet hij haar stoppen.

‘Wat zie je? Hij liet haar zes kaarten met tekeningen zien.

‘Hangmat, veer, sleutel, stoel, cactus, handschoen.’

‘Goed. Leg je linkerhand op je rechterwang en wijs dan naar het raam.’

Ze deed het.

‘Kun je een zin over het weer van vandaag op dit vel papier schrijven?’

Ze schreef. Het is een zonnige, maar koude winterochtend.

‘Kun je nu een klok tekenen die op tien over halfvier staat?’

Ze deed het.

‘Kun je dit natekenen?’

Hij liet haar een tekening van twee in elkaar grijpende vijfhoeken zien. Ze tekende ze na.

‘Oké, Alice, spring maar op tafel, dan gaan we een neurologisch onderzoek doen.’

Ze volgde zijn penlichtje met haar ogen, tikte snel met haar duimen en wijsvinger tegen elkaar en liep hiel aan teen in een rechte lijn door de kamer. Het ging allemaal makkelijk en snel.

‘Oké, noem de naam en het adres die ik je heb opgegeven.’

‘John Black...’

Ze zweeg en keek vragend naar dokter Davis. Ze wist het adres niet meer. Wat hield dat in? Misschien had ze gewoon niet goed opgelet.’

‘Het is in Brighton, maar ik ben de straat en het huisnummer vergeten.’

‘Goed, was het huisnummer 24, 28, 42 of 48?’

Ze wist het niet.

‘Raad eens.’

‘48’

‘Was het North Street, South Street, East Street of West Street?’

‘South Street?’

Uit zijn gezicht en lichaamstaal bleek niet of ze het goed had geraden, maar als ze daar ook naar mocht raden, zou ze zeggen dat ze het fout had.

‘Oké, Alice, we hebben een recent bloedonderzoek en een MRI van je. Ik wil je bloed op andere dingen onderzoeken en ik wil een lumbaalpunctie laten doen. Je komt over een week of vier, vijf terug en dan heb je een afspraak voor een neuropsychologische test voordat je mij ziet.’

‘Wat is er volgens u aan de hand? Ben ik gewoon vergeetachtig?’

‘Ik denk het niet, Alice, maar we moeten meer onderzoek doen.’

Ze keek hem recht in de ogen. Een collega had haar ooit verteld dat meer dan zes seconden oogcontact zonder wegstijven of knipperen op seksuele begeerte of moordlust duidt. Ze geloofde het in eerste instantie niet, maar vond het wel zo boeiend dat ze het op verschillende vrienden en onbekenden uitprobeerde. Het was boeiend dat er, met uitzondering van John, altijd iemand wegkeek voordat de zes seconden voorbij waren.

Dokter Davis sloeg na vier seconden zijn ogen neer. Het hoefde niet meer te betekenen dan dat hij niet de neiging had haar te vermoorden of haar de kleren van het lijf te rukken, maar ze was bang dat er meer achter zat. Ze zou zich laten prikken, evalueren, scannen en testen, maar ze vermoedde dat hij al genoeg wist. Ze had hem haar verhaal verteld en ze was het adres van John Black vergeten. Hij wist al haarfijn wat er met haar aan de hand was.